Contemporary Muay Thai Performing Arts under the Concept of the Artistic Power of Navayudha

Suteerapong Pinitpol
Rajabhat Maha Sarakham University
E-mail: Suteerapougpinitpol@gmail.com
Nirun Yodsapon
Dab Run Sarakham Muay Thai Camp
E-mail: Nirun.yot@gmail.com
Suriya Saman
Rajabhat Maha Sarakham University
E-mail: Suriyarugby@gmail.com
Jirawat Silaked
Rajabhat Maha Sarakham University
E-mail: Jwsilaked@gmail.com
Thanawat Kongphet
Dab Run Sarakham Muay Thai Camp
E-mail: thanawatkongphet2326@gmail.com
Aniruth Dangyong
Rajabhat Maha Sarakham University
Email: Aniruth168@gmail.com

Received	Reviewed	Revised	Accepted
03/08/2026	14/08/2026	19/08/2026	22/09/2026

Abstract

Background and Aims: This qualitative study aimed to: 1) examine and synthesize knowledge on Keeta Muay Thai and Na Ta Muay Thai in physical, aesthetic, and cultural dimensions; 2) analyze the relationships and distinctions between Keeta Muay Thai and Na Ta Muay Thai as contemporary applications of Muay Thai; and 3) develop a conceptual framework of Contemporary Muay Thai Performing Arts under the concept of the Artistic Power of Navayudha.

Methodology: The study employed documentary research and knowledge synthesis. Data sources included academic articles, research reports, dissertations, books, government documents, and relevant academic materials retrieved from ThaiJO/TCI, Google Scholar, thesis databases, and official websites. The documents covered the period from 1997 to 2024. Key documents were collected and selected according to relevance, credibility, and alignment with the research objectives.

Results: The findings reveal that Keeta Muay Thai and Na Ta Muay Thai share the common foundation of Navayudha, but they emphasize different aspects. Keeta Muay Thai focuses on movement for well-being, physical fitness, musical rhythm, and participant engagement, whereas Na Ta Muay Thai emphasizes aesthetics, ritual, music, storytelling, and the communication of cultural values.

Conclusion: The synthesis led to a conceptual framework of Contemporary Muay Thai Performing Arts consisting of three phases: ritual, development, and climax. Navayudha functions as the central mechanism connecting body movement, rhythm, choreography, and cultural meaning. The concept of the Artistic Power of Navayudha therefore elevates Navayudha from martial techniques to artistic language and contemporary cultural capital. This framework can be applied to education, performing arts, cultural preservation, cultural tourism, creative economy, and Thai soft power development.

Keywords: Contemporary Muay Thai Performing Arts; Keeta Muay Thai; Na Ta Muay Thai; Navayudha; Soft Power

นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธ

สุธีระพงษ์ พินิจพล
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล: Suteerapougpinitpol@gmail.com
นิรันดร์ ยศพล
ค่ายมวยดาบรันดร์สารคาม
อีเมล: Nirun.yot@gmail.com
สุริยา สมาน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล: Suriyarugby@gmail.com
จิรวัฒน์ ศิลาเกษ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล: Jwsilaked@gmail.com
ธนวัฒน์ กองเพชร
ค่ายมวยดาบรันดร์สารคาม
อีเมล: thanawatkongphet2326@gmail.com
อนิรุทธ์ แดงหยง
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล: Aniruth168@gmail.com

Abstract

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยในมิติทางกายภาพ สุนทรียศาสตร์ และวัฒนธรรม 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างคีตะมวยไทยกับนาฏมวยไทยในฐานะรูปแบบการประยุกต์มวยไทยร่วมสมัย และ 3) พัฒนากรอบแนวคิด “นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย” ภายใต้แนวคิด “พลังศิลป์นวอาวุธ”

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การวิจัยเอกสารและการสังเคราะห์องค์ความรู้ แหล่งข้อมูลประกอบด้วยบทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ เอกสารหน่วยงานภาครัฐ และแหล่งข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้อง สืบค้นจาก ThaiJO/TCI, Google Scholar, ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมเอกสารระหว่าง พ.ศ. 2540–2567 โดยผู้วิจัย

รวบรวมและคัดเลือกเอกสารสำคัญตามเกณฑ์ความเกี่ยวข้อง ความน่าเชื่อถือ และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย: คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยมีฐานร่วมจากนวอาวุธของมวยไทย แต่มีจุดเน้นแตกต่างกัน คีตะมวยไทยมุ่งเน้นการเคลื่อนไหวเพื่อสุขภาวะ สมรรถภาพทางกาย จังหวะดนตรี และการมีส่วนร่วมของผู้ฝึก ขณะที่นาฏมวยไทยมุ่งเน้นสุนทรียศาสตร์ พิธีกรรม ดนตรี การเล่าเรื่อง และการสื่อสารคุณค่าทางวัฒนธรรม

สรุปผล: การสังเคราะห์นำไปสู่กรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยที่ประกอบด้วยโครงสร้างการแสดง 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงพิธีกรรม ช่วงพัฒนา และช่วงจุดสูงสุด โดยมีนวอาวุธเป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงร่างกาย จังหวะ ลีลา และความหมายทางวัฒนธรรม กรอบ “พลังศิลป์นวอาวุธ” จึงช่วยยกระดับนวอาวุธจากเทคนิคการต่อสู้ไปสู่ภาษาทางศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมร่วมสมัย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ด้านการศึกษา ศิลปะการแสดง การอนุรักษ์วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และซอฟต์พาวเวอร์ของไทย

คำสำคัญ: นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย; คีตะมวยไทย; นาฏมวยไทย; นวอาวุธ; ซอฟต์พาวเวอร์

บทนำ

มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้และภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของสังคมไทยมาอย่างยาวนาน มิได้เป็นเพียงเทคนิคการต่อสู้หรือกีฬาเพื่อการแข่งขันเท่านั้น หากยังประกอบด้วยระบบความรู้เกี่ยวกับร่างกาย ระเบียบวินัย ความเคารพครู พิธีกรรม ดนตรี จังหวะ และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น การทำความเข้าใจมวยไทยในบริบทปัจจุบันจึงจำเป็นต้องมองทั้งมิติทางกายภาพ มิติทางสุนทรียศาสตร์ และมิติทางวัฒนธรรมควบคู่กัน

ในสังคมร่วมสมัย มวยไทยได้รับการขยายบทบาทจากสนามแข่งขันไปสู่พื้นที่ใหม่หลายลักษณะ เช่น การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การแสดงเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ สื่อดิจิทัล และการขับเคลื่อนซอฟต์พาวเวอร์ของประเทศ การเปลี่ยนผ่านดังกล่าวทำให้มวยไทยถูกนำไปประยุกต์ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทย ซึ่งต่างใช้ฐานการเคลื่อนไหวของมวยไทย แต่มีเป้าหมายและวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน

คีตะมวยไทยเป็นรูปแบบการประยุกต์มวยไทยที่เชื่อมโยงการเคลื่อนไหวพื้นฐานของมวยไทยกับดนตรี จังหวะ และการออกกำลังกาย มุ่งส่งเสริมสุขภาวะ สมรรถภาพทางกาย ความสนุกสนาน และการมีส่วนร่วมของผู้ฝึก ขณะที่นาฏมวยไทยเป็นการแปลงท่าทางและกลวิธีของมวยไทยให้เป็นภาษาทางการแสดง มีองค์ประกอบด้านพิธีกรรม ดนตรี เครื่องแต่งกาย พื้นที่การแสดง การเล่าเรื่อง และสุนทรียภาพเข้ามาเกี่ยวข้อง ความแตกต่างดังกล่าวทำให้คีตะมวยไทยมักถูกอธิบายในกรอบพลศึกษาและสุขภาวะ ส่วน นาฏมวยไทยมักถูกอธิบายในกรอบศิลปะการแสดงและวัฒนธรรมศึกษา

อย่างไรก็ตาม งานศึกษาเกี่ยวกับคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยจำนวนมากยังแยกการอธิบายออกเป็นคนละมิติ กล่าวคือ คีตะมวยไทยมักมุ่งเน้นประโยชน์ด้านการออกกำลังกายและสมรรถภาพทางกาย ขณะที่นาฏมวยไทยมักมุ่งเน้นความงาม พิธีกรรม และคุณค่าทางวัฒนธรรม ช่องว่างสำคัญคือยังขาดกรอบแนวคิดที่เชื่อมโยงสองแนวทางนี้เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะกรอบที่สามารถอธิบายได้ว่าการเคลื่อนไหวของมวยไทย ดนตรี จังหวะ พิธีกรรม และความหมายทางวัฒนธรรมสามารถหลอมรวมเป็นศิลปะการแสดงมวยไทยร่วมสมัยได้อย่างไร

การวิจัยนี้จึงเสนอแนวคิด “นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย” เพื่อใช้เป็นกรอบอธิบายการบูรณาการมวยไทยกับดนตรี จังหวะ การเคลื่อนไหว พิธีกรรม และศิลปะการแสดง โดยใช้ “พลังศิลป์นวอาวุธ” เป็นแกนในการสังเคราะห์ นวอาวุธในที่นี้หมายถึงการใช้อวัยวะสำคัญของร่างกายตามหลักมวยไทย ได้แก่ หมัด ศอก เข่า เท้า และศีรษะ เป็นฐานของการเคลื่อนไหวและการสื่อสารอัตลักษณ์มวยไทย เมื่อถูกจัดระบบผ่านดนตรี ลีลา และการแสดง นวอาวุธจึงมิได้ทำหน้าที่เป็นเพียงเทคนิคการต่อสู้ แต่สามารถพัฒนาเป็นภาษาทางศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมร่วมสมัย

ดังนั้น การพัฒนากรอบแนวคิดนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธจึงมีความสำคัญทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ ในเชิงวิชาการ กรอบดังกล่าวช่วยเติมเต็มช่องว่างระหว่างการศึกษามวยไทยในมิติสุขภาวะกับการศึกษามวยไทยในมิติศิลปะการแสดง ในเชิงปฏิบัติ กรอบนี้สามารถนำไปใช้เป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างสรรค์การแสดง การอนุรักษ์วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการสื่อสารซอฟต์พาวเวอร์ของไทยได้อย่างมีทิศทาง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยในมิติทางกายภาพ สุนทรียศาสตร์ และวัฒนธรรม

2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างคีตะมวยไทยกับนาฏมวยไทยในฐานะรูปแบบการประยุกต์มวยไทยร่วมสมัย

3. เพื่อพัฒนากรอบแนวคิด “นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย” ภายใต้แนวคิด “พลังศิลป์นวอาวุธ” และเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ในบริบทการศึกษา ศิลปะการแสดง วัฒนธรรมร่วมสมัย และซอฟต์พาวเวอร์ของไทย

แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

มวยไทยในมิติพลศึกษาและสรีรวิทยาการออกกำลังกาย

มวยไทยในมิติพลศึกษาเป็นการอธิบายมวยไทยในฐานะกิจกรรมทางกายที่ช่วยพัฒนาการเคลื่อนไหวของร่างกาย การประสานงานของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่ว ความอดทน ความแข็งแรง ความยืดหยุ่น และการทรงตัว การฝึกมวยไทยต้องใช้การเคลื่อนไหวหลายส่วนของร่างกายร่วมกัน ทั้งหมัด ศอก เข่า เท้า และการเคลื่อนที่ในพื้นที่ จึงสามารถนำมาประยุกต์เป็นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพได้ หากออกแบบอย่างเหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถ และความปลอดภัยของผู้ฝึก

คีตะมวยไทยเป็นตัวอย่างสำคัญของการนำมวยไทยเข้าสู่บริบทพลศึกษาและสุขภาวะ โดยผสมผสานท่าทางพื้นฐานของมวยไทยกับจังหวะดนตรี ทำให้กิจกรรมมีความสนุก สนับสนุนการมีส่วนร่วม และลดภาพจำของมวยไทยในฐานะการต่อสู้เพียงอย่างเดียว งานของกรมพลศึกษา (2565) และงานวิจัยด้านสุขภาพที่ใช้คีตะมวยไทยยังสะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมประเภทนี้สามารถใช้ส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพทางกายได้ โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวต่อเนื่อง การใช้กล้ามเนื้อหลายส่วน และการสร้างแรงจูงใจในการออกกำลังกาย (แก้วบังเกิด และคณะ, 2565; World Health Organization, 2020)

อย่างไรก็ตาม การอธิบายคีตะมวยไทยในเชิงพลศึกษาเพียงมิติเดียวอาจทำให้คุณค่าด้านวัฒนธรรมของมวยไทยถูกลดทอนลง การศึกษาในบริบทนี้จึงควรเชื่อมโยงการฝึกท่าทางกับความหมายของนวอาวุธ จังหวะดนตรีไทย ความเคารพครู และอัตลักษณ์ของมวยไทย เพื่อให้คีตะมวยไทยมิใช่เพียงกิจกรรมออกกำลังกาย แต่เป็นพื้นที่การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมร่วมด้วย

มวยไทยในฐานะมรดกภูมิปัญญาและทุนทางวัฒนธรรม

มวยไทยเป็นส่วนหนึ่งของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านการต่อสู้ การฝึกฝนร่างกาย ระเบียบวินัย พิธีกรรม ความเชื่อ และการถ่ายทอดจากครูสู่ศิษย์ คุณค่าของมวยไทยจึงไม่ได้อยู่ที่ประสิทธิภาพของท่าต่อสู้เท่านั้น แต่อยู่ที่ระบบความหมายซึ่งสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างร่างกาย ครู ชุมชน และวัฒนธรรม (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2565; UNESCO, 2003)

ในเชิงทฤษฎี มวยไทยสามารถอธิบายผ่านแนวคิดทุนทางวัฒนธรรมของ Bourdieu (1986) ได้ เนื่องจากมวยไทยเป็นองค์ความรู้ ทักษะ และสัญลักษณ์ที่สังคมให้คุณค่า สามารถสะสม ถ่ายทอด และแปลงเป็นคุณค่าทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมได้ เมื่อนำมวยไทยเข้าสู่การศึกษา การแสดง การท่องเที่ยว หรือสื่อสร้างสรรค์ ทุนทางวัฒนธรรมดังกล่าวจึงถูกแปลงรูปให้เข้ากับบริบทสังคมร่วมสมัย

นวอาวุธเป็นหัวใจสำคัญของการอธิบายมวยไทยในฐานะทุนทางวัฒนธรรม เพราะเป็นระบบการใช้อวัยวะของร่างกายเพื่อการต่อสู้และการสื่อสารความหมายทางวัฒนธรรม หมัด ศอก เข่า เท้า และศีรษะมิได้เป็นเพียงอาวุธของร่างกาย แต่สามารถกลายเป็นภาษาทางวัฒนธรรมที่สื่อถึงความแข็งแกร่ง ความงาม ความกล้าหาญ ความเคารพ และอัตลักษณ์ไทยได้

นาฏมวยไทยกับศิลปะการแสดงร่วมสมัย

นาฏมวยไทยเป็นการนำท่าทาง ทักษะ และสัญลักษณ์ของมวยไทยมาจัดระบบใหม่ในฐานะศิลปะการแสดง โดยเปลี่ยนจุดมุ่งหมายจากการเอาชนะคู่ต่อสู้ไปสู่การสื่อสารความหมายและสร้างประสบการณ์เชิงสุนทรียศาสตร์ให้แก่ผู้ชม องค์ประกอบของนาฏมวยไทยจึงครอบคลุมลีลาท่าทาง ดนตรี จังหวะ พื้นที่การแสดง เครื่องแต่งกาย แสง เสียง อุปกรณ์ และการเล่าเรื่อง

การศึกษานาฏมวยไทยในเชิงการแสดงชี้ให้เห็นว่า ความงามของนาฏมวยไทยไม่ได้เกิดจากการนำท่ามวยไทยมาเรียงต่อกันเท่านั้น แต่เกิดจากการออกแบบความสัมพันธ์ระหว่างท่าทาง ดนตรี จังหวะ อารมณ์ และสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างมีระบบ (ตรีธวัฒน์ มีสมศักดิ์, 2567) ในมุมมองของ Schechner (2006) การแสดงเป็นพื้นที่ที่การกระทำของมนุษย์ถูกจัดวางใหม่เพื่อสร้างความหมาย ดังนั้น นาฏมวยไทยจึงเป็นการจัดวางมวยไทยใหม่ในพื้นที่การแสดง โดยยังคงรักษารากทางวัฒนธรรมของมวยไทยไว้

เมื่อมวยไทยเข้าสู่บริบทการแสดงร่วมสมัย ความท้าทายสำคัญคือการรักษาสมดุลระหว่างความถูกต้องขององค์ความรู้ดั้งเดิมกับความจำเป็นในการสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ หากเน้นความร่วมสมัยมากเกินไป อาจทำให้สาระของมวยไทยผิดเพี้ยน แต่หากยึดรูปแบบเดิมโดยไม่ปรับให้สื่อสารกับผู้ชมปัจจุบัน ก็อาจทำให้การแสดงขาดพลังในการสื่อความหมาย

ซอฟต์พาวเวอร์และช่องว่างของวรรณกรรม

ซอฟต์พาวเวอร์เป็นแนวคิดที่อธิบายความสามารถในการสร้างแรงดึงดูดผ่านวัฒนธรรม ค่านิยม ภาพลักษณ์ และความน่าเชื่อถือ มากกว่าการใช้อำนาจบังคับ (Nye, 2004) ในบริบทนี้ มวยไทยมีศักยภาพในการเป็นซอฟต์พาวเวอร์ของไทย เนื่องจากเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์สูง เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ และสามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว กีฬา สุขภาพ ศิลปะการแสดง และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนมวยไทยในฐานะซอฟต์พาวเวอร์ไม่ควรจำกัดอยู่ที่การประชาสัมพันธ์หรือการทำให้มวยไทยเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ควรตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจที่ถูกต้องต่อองค์ความรู้ พิธีกรรม สัญลักษณ์ และคุณค่าทางวัฒนธรรมของมวยไทย การสื่อสารระหว่างประเทศยังต้องคำนึงถึงความต่อเนื่องของความหมายทางวัฒนธรรมและการปรับให้เหมาะสมกับผู้รับสารในบริบทต่าง ๆ (Thussu, 2016)

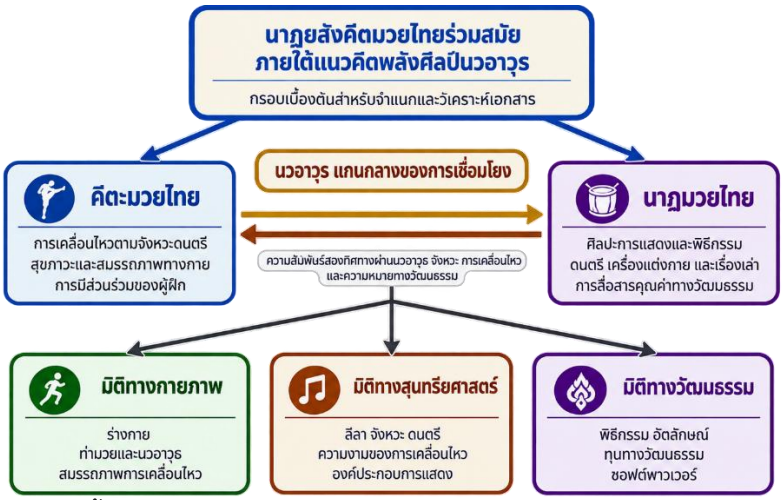
จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า งานศึกษาคีตะมวยไทยมักเน้นประโยชน์ด้านสุขภาวะและพลศึกษา ขณะที่งานศึกษานาฏมวยไทยมักเน้นด้านศิลปะการแสดงและสุนทรียศาสตร์ ส่วนงานซอฟต์พาวเวอร์มักกล่าวถึงมวยไทยในฐานะทุนทางวัฒนธรรมระดับชาติ แต่ยังขาดกรอบที่เชื่อมโยงทั้งสามมิติ ได้แก่ ร่างกาย ความงาม และวัฒนธรรมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ช่องว่างดังกล่าวเป็นเหตุผลสำคัญในการพัฒนากรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธในการวิจัยนี้

กรอบแนวคิดนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธ

การวิจัยนี้กำหนดให้ “นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย” หมายถึง การบูรณาการมวยไทยกับดนตรี จังหวะ การเคลื่อนไหว พิธีกรรม และศิลปะการแสดง เพื่อสร้างรูปแบบการนำเสนอมวยไทยที่สามารถสื่อสารทั้งคุณค่าทางกายภาพ สุนทรียศาสตร์ และวัฒนธรรมในบริบทสังคมร่วมสมัย ส่วน “พลังศิลป์นวอาวุธ” หมายถึง การยกระดับนวอาวุธจากฐานทักษะการต่อสู้ไปสู่พลังทางศิลปะและภาษาทางวัฒนธรรมที่สามารถสร้างความหมายใหม่ผ่านการแสดงและการมีส่วนร่วม

กรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์เอกสารประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ มิติทางกายภาพ มิติทางสุนทรียศาสตร์ และมิติทางวัฒนธรรม มิติเหล่านี้ใช้เป็นกรอบสำหรับจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์เอกสาร มิใช่ข้อสรุปของการสังเคราะห์ตั้งแต่ต้น กล่าวคือ ผู้วิจัยใช้มิติดังกล่าวเพื่อตรวจสอบว่าเอกสารแต่ละกลุ่มอธิบายมวยไทย คีตะมวยไทย และนาฏมวยไทยในด้านใดบ้าง ก่อนนำข้อค้นพบมาสังเคราะห์เป็นกรอบพลังศิลป์นวอาวุธในหัวข้อผลการศึกษา

ในกรอบนี้ คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยมิได้ถูกมองเป็นรูปแบบที่แยกขาดจากกัน แต่เป็นสองแนวทางที่มีฐานร่วมจากนวอาวุธ คีตะมวยไทยเน้นการเคลื่อนไหว จังหวะ และการมีส่วนร่วมของผู้ฝึก ขณะที่นาฏมวยไทยเน้นการแสดง พิธีกรรม และความหมายเชิงสัญลักษณ์ ทั้งสองแนวทางสามารถเชื่อมโยงกันผ่านนวอาวุธ ดนตรี ลีลา และการสื่อสารคุณค่าทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธ

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

วิธีดำเนินการศึกษา

ขอบเขตของเอกสารที่ศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การวิจัยเอกสารและการสังเคราะห์องค์ความรู้ เอกสารที่ศึกษาครอบคลุมหนังสือ บทความวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารหน่วยงานภาครัฐ และแหล่งข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้องกับมวยไทย คีตะมวยไทย นาฏมวยไทย นวอาวุธ พลศึกษา สรีรวิทยาการออกกำลังกาย ศิลปะการแสดง สุนทรียศาสตร์ ทุนทางวัฒนธรรม และซอฟต์พาวเวอร์ แหล่งสืบค้นประกอบด้วย ThaiJO/TCI, Google Scholar, ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ เว็บไซต์หน่วยงานภาครัฐ และแหล่งข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดช่วงเวลาของเอกสารหลักระหว่าง พ.ศ. 2540–2567 ทั้งนี้ เอกสารทฤษฎีคลาสสิกบางรายการที่มีความสำคัญต่อกรอบการวิเคราะห์อาจอยู่นอกช่วงเวลาดังกล่าว

เกณฑ์การคัดเลือกเอกสาร

ผู้วิจัยรวบรวมและคัดเลือกเอกสารสำคัญตามเกณฑ์ 4 ประการ ได้แก่ 1) มีเนื้อหาเกี่ยวข้องโดยตรงกับมวยไทย คีตะมวยไทย นาฏมวยไทย นวอาวุธ หรือศิลปะการแสดงมวยไทย 2) มีความน่าเชื่อถือทางวิชาการหรือมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) มีเนื้อหาที่สามารถใช้วิเคราะห์มิติทางกายภาพ สุนทรียศาสตร์ หรือวัฒนธรรมได้ และ 4) มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เอกสารที่ถูกคัดออก ได้แก่ เอกสารที่มีแหล่งที่มาไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องโดยตรง ข้อมูลซ้ำซ้อน หรือกล่าวถึงมวยไทยเพียงผิวเผินโดยไม่สามารถใช้ในการวิเคราะห์เชิงสังเคราะห์ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบบันทึกและวิเคราะห์เอกสาร ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของเอกสาร 2) แนวคิดเกี่ยวกับมวยไทย นวอาวุธ และการเคลื่อนไหว 3) ข้อมูลเกี่ยวกับคีตะมวยไทย พลศึกษา สุขภาวะ และสมรรถภาพทางกาย 4) ข้อมูลเกี่ยวกับนาฏมวยไทย ศิลปะการแสดง ดนตรี พิธีกรรม และสุนทรียศาสตร์ 5) ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ไทย และ 6) แนวทางการประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา การท่องเที่ยว เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และซอฟต์พาวเวอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับขั้น ได้แก่ การกำหนดคำสำคัญในการสืบค้น เช่น มวยไทย คีตะมวยไทย นาฏมวยไทย นวอาวุธ ศิลปะการแสดงมวยไทย ทุนทางวัฒนธรรม และซอฟต์พาวเวอร์ การสืบค้นเอกสารจากฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่กำหนด การคัดกรองชื่อเรื่อง บทคัดย่อ คำสำคัญ และสารบัญ การอ่านเอกสารฉบับเต็ม การบันทึกข้อมูลตามแบบบันทึกและวิเคราะห์เอกสาร และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากแหล่งที่มา ประเภทเอกสาร และความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างเอกสารหลายแหล่ง

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

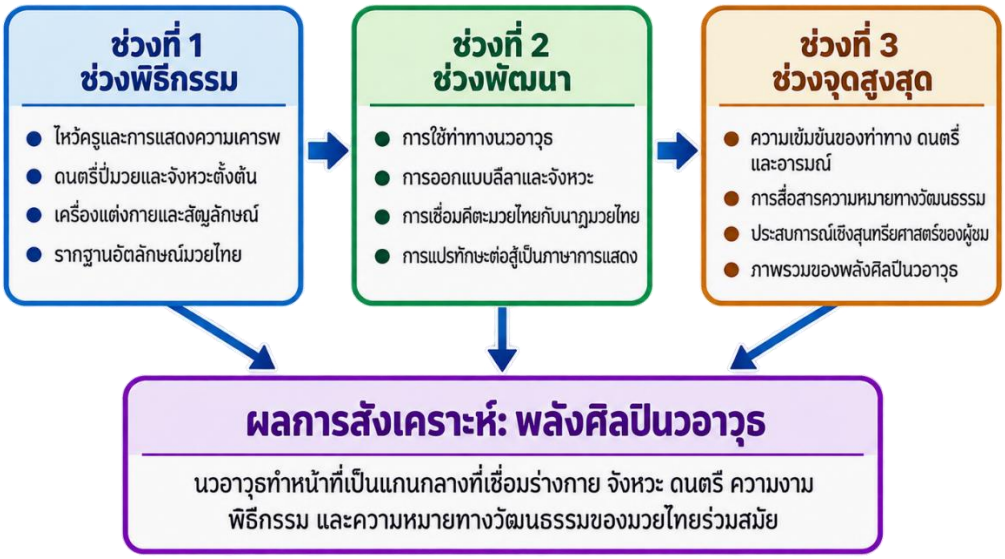
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และการสังเคราะห์เชิงทฤษฎี โดยผู้วิจัยจำแนกข้อมูลตามมิติทางกายภาพ สุนทรียศาสตร์ และวัฒนธรรม จากนั้นเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง และจุดเชื่อมโยงระหว่างคีตะมวยไทยกับนาฏมวยไทย แล้วสังเคราะห์เป็นกรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารหลายประเภท การทบทวนหมวดหมู่การวิเคราะห์ซ้ำ และการเปรียบเทียบข้อค้นพบจากเอกสารต่างแหล่งก่อนสรุปผล

ผลการศึกษา: บทวิเคราะห์และการสังเคราะห์องค์ความรู้

โครงสร้างนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย

ผลการสังเคราะห์พบว่า นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยสามารถอธิบายผ่านโครงสร้างการแสดง 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงพิธีกรรม ช่วงพัฒนา และช่วงจุดสูงสุด โครงสร้างนี้มิได้เกิดจากการจัดลำดับการแสดงในเชิงเทคนิคเท่านั้น แต่เป็นการสังเคราะห์จากองค์ประกอบด้านพิธีกรรม นวอาวุธ ดนตรี การเคลื่อนไหว และประสบการณ์เชิงสุนทรียศาสตร์ของผู้ชม

ช่วงพิธีกรรมเป็นช่วงที่เชื่อมโยงผู้แสดงกับรากทางวัฒนธรรมของมวยไทย เช่น การไหว้ครู การใช้ดนตรีปี่มวย การแสดงความเคารพต่อครูและศาสตร์มวยไทย ช่วงนี้ทำหน้าที่สร้างฐานความหมายก่อนเข้าสู่การเคลื่อนไหวเชิงศิลปะ ช่วงพัฒนาเป็นช่วงที่นวอาวุธ ดนตรี จังหวะ และลีลาการเคลื่อนไหวถูกจัดระบบเข้าด้วยกัน เพื่อเปลี่ยนทักษะการต่อสู้ให้เป็นภาษาทางการแสดง ส่วนช่วงจุดสูงสุดเป็นช่วงที่ความเข้มข้นของลีลา จังหวะ อารมณ์ และความหมายทางวัฒนธรรมถูกรวมเข้าด้วยกันเพื่อสร้างประสบการณ์เชิงสุนทรียศาสตร์ให้แก่ผู้ชม

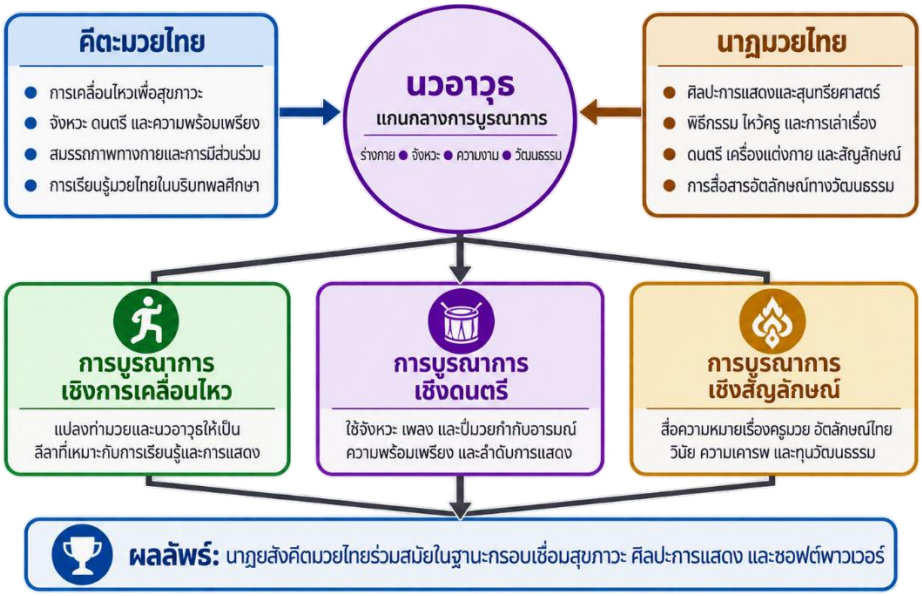
ภาพที่ 2 โครงสร้างนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

องค์ประกอบการบูรณาการคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทย

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การบูรณาการคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยเกิดจากองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การบูรณาการเชิงการเคลื่อนไหว การบูรณาการเชิงดนตรี และการบูรณาการเชิงสัญลักษณ์ การบูรณาการเชิงการเคลื่อนไหวหมายถึงการนำท่าพื้นฐานและนวอาวุธของมวยไทยมาจัดระบบใหม่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมสุขภาวะหรือการแสดง การบูรณาการเชิงดนตรีหมายถึงการใช้จังหวะ เสียง และดนตรีเป็นตัวกำหนดพลวัตของร่างกายและอารมณ์ของการแสดง ส่วนการบูรณาการเชิงสัญลักษณ์หมายถึงการรักษาและแปลงความหมายของมวยไทย เช่น ความเคารพครู ความกล้าหาญ อัตลักษณ์ไทย และความงามของท่วงท่า ให้สื่อสารกับผู้ชมร่วมสมัยได้

องค์ประกอบทั้งสามด้านสะท้อนว่า คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยสามารถเกื้อหนุนกันได้ คีตะมวยไทยช่วยให้การเคลื่อนไหวมีความเข้าถึงง่าย มีจังหวะ และเหมาะกับการมีส่วนร่วมของผู้ฝึก ขณะที่นาฏมวยไทยช่วยเพิ่มมิติด้านพิธีกรรม สุนทรียศาสตร์ และความหมายทางวัฒนธรรม เมื่อสังเคราะห์ร่วมกันจึงเกิดเป็นนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยที่มีทั้งพลังทางกาย ความงามทางการแสดง และคุณค่าทางวัฒนธรรม

ภาพที่ 3 โมเดลการบูรณาการคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยสู่การสร้างนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย
ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

ความแตกต่างและจุดเชื่อมโยงระหว่างคีตะมวยไทยกับนาฏมวยไทย

คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยมีความแตกต่างกันในด้านฐานคิด วัตถุประสงค์ ลักษณะการเคลื่อนไหว บทบาทของดนตรี และขอบเขตการประยุกต์ใช้ แต่ทั้งสองรูปแบบมีจุดร่วมสำคัญคือนวอาวุธและการใช้ร่างกายเป็นสื่อกลางในการสื่อสารความหมาย ความแตกต่างและจุดเชื่อมโยงดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคีตะมวยไทย นาฏมวยไทย และจุดบูรณาการภายใต้แนวคิดนวอาวุธ

ประเด็นเปรียบเทียบ	คีตะมวยไทย	นาฏมวยไทย	จุดบูรณาการภายใต้แนวคิดนวอาวุธ
ฐานคิดหลัก	พลศึกษา สุขภาวะ และการออกกำลังกาย	ศิลปะการแสดง พิธีกรรม และสุนทรียศาสตร์	ใช้ร่างกายและนวอาวุธเป็นฐานร่วมของการเรียนรู้และการแสดง
วัตถุประสงค์	ส่งเสริมสมรรถภาพ ความสนุก และการมีส่วนร่วม	สื่อสารความงาม เรื่องราว และคุณค่าทางวัฒนธรรม	สร้างกิจกรรมร่วมสมัยที่มีทั้งสุขภาวะ ความงาม และความหมาย

ประเด็นเปรียบเทียบ	คีตะมวยไทย	นาฏมวยไทย	จุดบูรณาการภายใต้แนวคิดนวอาวุธ
ลักษณะการเคลื่อนไหว	เคลื่อนไหวต่อเนื่องตามจังหวะ เหมาะกับผู้ฝึกหลายระดับ	ออกแบบลีลาเพื่อการแสดง มีจังหวะ อารมณ์ และพื้นที่การแสดง	ปรับท่ามวยให้ปลอดภัย สวยงาม และสื่อความหมายได้
บทบาทของนวอาวุธ	เป็นท่าพื้นฐานในการออกกำลังกายและฝึกการประสานงานร่างกาย	เป็นภาษาท่าทางและสัญลักษณ์ทางการแสดง	เป็นแกนกลางเชื่อมเทคนิคการเคลื่อนไหวกับความหมายทางวัฒนธรรม
ดนตรีและจังหวะ	กำหนดความต่อเนื่องและความสนุกของกิจกรรม	กำหนดบรรยากาศ อารมณ์ และโครงสร้างการแสดง	เป็นกลไกเชื่อมร่างกาย ลีลา และประสบการณ์ผู้ชม
สมรรถภาพและคุณลักษณะการเคลื่อนไหว	เน้นความอดทน ความคล่องแคล่ว การทรงตัว และการใช้กล้ามเนื้อหลายส่วน	เน้นความแม่นยำ ความงาม ความต่อเนื่อง และการควบคุมร่างกาย	ออกแบบการเคลื่อนไหวให้เหมาะสมทั้งด้านสุขภาวะ ความปลอดภัย และสุนทรียภาพ
เครื่องแต่งกายและสัญลักษณ์	มักเรียบง่าย เหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้หรือออกกำลังกาย	เน้นเครื่องแต่งกาย สัญลักษณ์ และองค์ประกอบการแสดง	รักษาอัตลักษณ์มวยไทย และปรับให้เหมาะกับบริบทร่วมสมัย
ขอบเขตการประยุกต์ใช้	สถานศึกษา ชุมชน กิจกรรมสุขภาพ และกิจกรรมนันทนาการ	เวทีการแสดง งานวัฒนธรรม เทศกาล และการท่องเที่ยว	พัฒนาเป็นกิจกรรมเรียนรู้ การแสดงสร้างสรรค์ และซอฟต์พาวเวอร์

การสังเคราะห์กรอบพลังศิลป์นวอาวุธ

ผลการสังเคราะห์พบว่า “พลังศิลป์นวอาวุธ” เป็นกรอบที่ช่วยอธิบายการเปลี่ยนนวอาวุธจากเทคนิคการต่อสู้ไปสู่พลังทางศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมร่วมสมัย ในมิติทางกายภาพ นวอาวุธทำหน้าที่เป็นฐานของการเคลื่อนไหว การควบคุมร่างกาย และการพัฒนาสมรรถภาพ ในมิติทางสุนทรียศาสตร์

นวอาวุธถูกแปลงเป็นลีลา จังหวะ อารมณ์ และโครงสร้างการแสดง ส่วนในมิติทางวัฒนธรรม นวอาวุธเป็นสัญลักษณ์ของอัตลักษณ์ไทย ความเคารพครู และมรดกภูมิปัญญา

กรอบพลังศิลป์นวอาวุธจึงทำให้คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยสามารถถูกอธิบายในฐานะพื้นที่ร่วมของสุขภาวะ ศิลปะ และวัฒนธรรม ไม่ใช่กิจกรรมคนละประเภทที่แยกออกจากกัน กรอบนี้ยังสามารถใช้เป็นฐานในการออกแบบหลักสูตร กิจกรรมชุมชน การแสดงร่วมสมัย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการสื่อสารซอฟต์พาวเวอร์ของไทยอย่างมีทิศทาง

อภิปรายผล

การบูรณาการคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยช่วยเติมเต็มช่องว่างขององค์ความรู้มวยไทยร่วมสมัย

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยมิใช่รูปแบบที่แยกขาดจากกัน หากเป็นสองแนวทางที่สามารถเชื่อมโยงผ่านนวอาวุธ ดนตรี จังหวะ และความหมายทางวัฒนธรรมได้ การสังเคราะห์ดังกล่าวช่วยเติมเต็มช่องว่างของวรรณกรรมที่มักอธิบายคีตะมวยไทยในกรอบสุขภาวะและอธิบายนาฏมวยไทยในกรอบศิลปะการแสดงเป็นหลัก กรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยจึงช่วยให้เห็นว่า การเคลื่อนไหวเพื่อสุขภาวะและการแสดงเพื่อสื่อสารวัฒนธรรมสามารถอยู่ในโครงสร้างเดียวกันได้หากออกแบบอย่างมีหลักการ

โครงสร้างการแสดง 3 ช่วงสะท้อนการแปรเปลี่ยนมวยไทยจากพิธีกรรมสู่ศิลปะการแสดงร่วมสมัย

โครงสร้าง 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงพิธีกรรม ช่วงพัฒนา และช่วงจุดสูงสุด สะท้อนการแปรเปลี่ยนมวยไทยจากรากฐานทางพิธีกรรมไปสู่การออกแบบลีลาและประสบการณ์ทางการแสดง ช่วงพิธีกรรมทำหน้าที่รักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงกับครูและศาสตร์มวยไทย ช่วงพัฒนาเป็นพื้นที่แปลงนวอาวุธให้เป็นลีลาการเคลื่อนไหว และช่วงจุดสูงสุดทำหน้าที่สร้างพลังทางอารมณ์และสุนทรียภาพ การจัดโครงสร้างเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดการแสดงของ Schechner (2006) ที่มองว่าการแสดงเป็นการจัดวางการกระทำเพื่อสร้างความหมายใหม่ในบริบทเฉพาะ

พลังศิลป์นวอาวุธช่วยยกระดับนวอาวุธจากเทคนิคการต่อสู้สู่ทุนทางวัฒนธรรม

ข้อค้นพบสำคัญคือ นวอาวุธสามารถทำหน้าที่มากกว่าเทคนิคการต่อสู้ เมื่อนำมาจัดระบบร่วมกับดนตรี จังหวะ พิธีกรรม และการออกแบบลีลา นวอาวุธจะกลายเป็นภาษาทางศิลปะที่สื่อสารความงามและอัตลักษณ์ไทยได้ ในเชิงทุนทางวัฒนธรรม กรอบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Bourdieu (1986) ที่อธิบายว่าความรู้ ทักษะ และสัญลักษณ์สามารถสะสม ถ่ายทอด และแปลงเป็นคุณค่าทางสังคมได้ ดังนั้น พลังศิลป์นวอาวุธจึงเป็นกลไกที่ช่วยแปลงความรู้มวยไทยดั้งเดิมให้เป็นคุณค่าร่วมสมัย

ความท้าทายของการพัฒนามวยไทยร่วมสมัยและข้อจำกัดของกรอบแนวคิด

แม้กรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยจะช่วยเชื่อมโยงสุขภาวะ ศิลปะ และวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน แต่การนำไปใช้ยังมีความท้าทายหลายประการ ประการแรก คือ ความถูกต้องขององค์ความรู้มวยไทย หากการสร้างสรรค์ละเลยรากฐานของนวอาวุธ พิธีกรรม และครูมวย อาจทำให้ความหมายของมวยไทยผิดเพี้ยน ประการที่สอง คือ ความสมดุลระหว่างความปลอดภัยในการออกกำลังกายกับความงามของการแสดง ประการที่สาม คือ ความจำเป็นในการประเมินผลเชิงประจักษ์ เพราะการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร กรอบที่พัฒนาขึ้นจึงควรถือเป็นกรอบตั้งต้นสำหรับการทดลองและการประเมินผลในบริบทจริง

นาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยกับศักยภาพด้านซอฟต์พาวเวอร์

มวยไทยมีศักยภาพในการเป็นซอฟต์พาวเวอร์ของไทย เพราะเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์และได้รับการรับรู้ในระดับนานาชาติ อย่างไรก็ตาม การใช้มวยไทยเป็นซอฟต์พาวเวอร์ควรตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจวัฒนธรรม ไม่ใช่เพียงการทำให้มวยไทยเป็นสินค้าเชิงการตลาด กรอบนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยช่วยชี้ให้เห็นแนวทางการสื่อสารมวยไทยที่มีทั้งความถูกต้องทางองค์ความรู้ ความน่าสนใจทางการแสดง และความสามารถในการสร้างแรงดึงดูดทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Nye (2004) ที่ให้ความสำคัญกับพลังดึงดูดของวัฒนธรรมและค่านิยม

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทย เพื่อพัฒกรอบแนวคิดนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยภายใต้แนวคิดพลังศิลป์นวอาวุธ ผลการศึกษาพบว่า คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยมีฐานร่วมจากนวอาวุธของมวยไทย แต่มีจุดเน้นแตกต่างกัน คีตะมวยไทยเน้นการเคลื่อนไหวเพื่อสุขภาวะ สมรรถภาพทางกาย จังหวะดนตรี และการมีส่วนร่วมของผู้ฝึก ขณะที่นาฏมวยไทยเน้นสุนทรียศาสตร์ พิธีกรรม ดนตรี การเล่าเรื่อง และการสื่อสารคุณค่าทางวัฒนธรรม

ผลการสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า การบูรณาการคีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยสามารถอธิบายได้ผ่านองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การบูรณาการเชิงการเคลื่อนไหว การบูรณาการเชิงดนตรี และการบูรณาการเชิงสัญลักษณ์ โดยมีนวอาวุธเป็นแกนกลางของการเชื่อมโยงระหว่างร่างกาย จังหวะ ความงาม และความหมายทางวัฒนธรรม การบูรณาการดังกล่าวนำไปสู่โครงสร้างนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัย 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงพิธีกรรม ช่วงพัฒนา และช่วงจุดสูงสุด

กรอบพลังศิลป์นวอาวุธจึงมีความสำคัญในฐานะกรอบสังเคราะห์ที่ช่วยยกระดับนวอาวุธจากเทคนิคการต่อสู้ไปสู่ภาษาทางศิลปะและทุนทางวัฒนธรรมร่วมสมัย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการวิจัยนี้

เป็นการวิจัยเอกสาร กรอบแนวคิดที่พัฒนาขึ้นจึงควรถือเป็นกรอบตั้งต้นสำหรับการออกแบบกิจกรรมการสร้างสรรค์ชุดการแสดง และการวิจัยเชิงประจักษ์ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษา ครูพลศึกษา และผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำกรอบแนวคิดนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยไปใช้เป็นฐานในการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงมวยไทยกับสุขภาวะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และวัฒนธรรมไทย โดยควรคำนึงถึงวัย ระดับความสามารถ และความปลอดภัยของผู้เรียน

2. หน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ศิลปิน ครูมวย และผู้สร้างสรรค์การแสดงสามารถนำโครงสร้าง 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงพิธีกรรม ช่วงพัฒนา และช่วงจุดสูงสุด ไปใช้เป็นแนวทางออกแบบชุดการแสดงที่มีลำดับความหมายชัดเจน และรักษาองค์ประกอบสำคัญของมวยไทย

3. หน่วยงานด้านวัฒนธรรมและชุมชนสามารถใช้กรอบพลังศิลป์นวอาวุธเป็นเครื่องมือในการจัดระบบองค์ความรู้มวยไทย เพื่อพัฒนาเป็นหลักสูตรอบรม คู่มือการถ่ายทอด สื่อการเรียนรู้ และกิจกรรมชุมชน

4. หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์สามารถนำกรอบนี้ไปต่อยอดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เวิร์กชอป การแสดงต้อนรับนักท่องเที่ยว และสื่อดิจิทัล โดยต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเหมาะสมทางวัฒนธรรม

5. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับซอฟต์พาวเวอร์สามารถใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางพัฒนามวยไทยจากฐานกีฬาและศิลปะการต่อสู้ไปสู่ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สื่อสารกับผู้ชมได้หลากหลายมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกรอบแนวคิดนาฏยสังคีตมวยไทยร่วมสมัยไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน นักศึกษา เยาวชน ชุมชน หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อประเมินผลด้านสมรรถภาพทางกาย สุขภาวะทางจิตใจ และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ไทย

2. ควรพัฒนาและประเมินชุดกิจกรรมหรือชุดการแสดงต้นแบบที่ใช้โครงสร้าง 3 ช่วง เพื่อประเมินความเหมาะสม ความสวยงาม ความถูกต้องของท่ามวย ความปลอดภัย และการรับรู้ของผู้ชม

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการใช้คีตะมวยไทยและนาฏมวยไทยในบริบทต่าง ๆ เช่น ห้องเรียนพลศึกษา กิจกรรมชุมชน การแสดงบนเวที งานเทศกาลวัฒนธรรม และกิจกรรมท่องเที่ยว

4. ควรพัฒนาเครื่องมือวัดผลด้านวัฒนธรรมและซอฟต์พาวเวอร์ เช่น การรับรู้คุณค่ามวยไทย ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย การรับรู้อัตลักษณ์ไทย และความประทับใจของผู้ชม

5. ควรศึกษาแนวทางการจัดทำมาตรฐานองค์ความรู้ คู่มือท่าทาง แนวทางการใช้ดนตรี หลักความปลอดภัย เกณฑ์การออกแบบการแสดง และแนวทางการถ่ายทอดสำหรับครู ผู้ฝึกสอน ศิลปิน และหน่วยงานด้านวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

กรมพลศึกษา. (2565). *โปรแกรมคีตะมวยไทยเพื่อสุขภาพ*. กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2565). *มวยไทย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ*. กระทรวงวัฒนธรรม.

แก้วบังเกิด, อ., แนวบุตร, ส., และจันทรวิจิตร, ย. (2565). ผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพด้วยคีตะมวยไทยต่อดัชนีมวลกาย เส้นรอบเอว และสมรรถภาพทางกายของบุคคลวัยทำงานที่มีภาวะน้ำหนักเกิน. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ, 40*(2), 35–44.

ตรีธวัฒน์ มีสมศักดิ์. (2567). *นาฏมวยไทย: การศึกษาวิเคราะห์ผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241–258). Greenwood.

Nye, J. S. (2004). *Soft power: The means to success in world politics*. PublicAffairs.

Schechner, R. (2006). *Performance studies: An introduction* (2nd ed.). Routledge.

Thussu, D. K. (2016). *International communication: Continuity and change* (3rd ed.). Bloomsbury Academic.

UNESCO. (2003). *Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage*. UNESCO.

World Health Organization. (2020). *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour*. World Health Organization.